

Šifra kandidata:

Državni izpitni center

M 2 1 2 6 4 3 1 1

JESENSKI IZPITNI ROK

ZGODOVINA IN TEORIJA GLEDALIŠČA IN FILMA

Izpitna pola 1

Sobota, 28. avgust 2021 / 90 minut

*Dovoljeno gradivo in pripomočki:
Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.
Priloga z odlomkoma iz dramskih besedil (A in B) in konceptni list sta na perforiranih listih,
ki ju kandidat pazljivo iztrga.*

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani).

Izpitna pola vsebuje 14 nalog. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 65. Za posamezno nalogo je število točk navedeno v izpitni poli.

Rešitve pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom v izpitno polo v za to predvideni prostor **znotraj okvirja**.

Pišite čitljivo. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami. Osnutki rešitev, ki jih lahko napišete na konceptna lista, se pri ocenjevanju ne upoštevajo.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 12 strani, od tega 1 prazno.

M 2 1 2 6 4 3 1 1 0 3

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

Konceptni list

Konceptni list

A large, empty rectangular box with a thin black border occupies the central portion of the page, intended for a concept list.

Odlomek iz dramskega besedila (B)

XVIII. prizor

IGRALCI ostanejo razdeljeni v dve skupini kot v prejšnjem prizoru. Dve skupini sta v diagonalno nasprotnih kotih odra,

TOMAŽ stoji sredi odra med dvema skupinama. Začne govoriti v hebrejščini prvi stavek iz Biblije o stvarjenju sveta/. Stavek ponovi trikrat,

IGRALCI mu obrnejo hrbet. Ko stavek izgovori drugič, je obrnjen k skupini deklet, in ko pove stavek do konca, se obrnejo proti njemu. Pri tretjem stavku se proti njemu obrnejo tudi fantje. Oči uprejo vanj in začnejo ponavljati za njim besedo za besedo, vsi v zboru in počasi. Zelo počasi se približajo Tomažu in vedno hitreje in vedno glasneje ponavljajo besede. Stopnjevanje je zelo počasno. Začnejo vstajati in stegovati roke proti Tomažu. Ves čas ponavljajo isti stavek. Ko pridejo do njega, se z rokami dotaknejo njegovega telesa. Počepnejo k njegovim nogam in se stisnejo skupaj. Stavek izgovarjajo že zelo naglas. Potem tudi Tomaž počepne mednje in skupaj izgovarjajo stavek. Končno kričijo in ob zadnji besedi stavka nenadoma umolknejo. Tišina. Vsi čepe in tesno prižeti drug k drugemu.

Prehod na naslednji prizor.

LUČ: zelena luč na Tomaža.

XIX. prizor

IGRALCI se porivajo v globini odra,

MATJAŽ stoji pred njimi in zaploska,

ŠTIRI DEKLETA prinesejo kad in jo položijo na sredino odra,

MATJAŽ zaploska, drugo dekle prinese pladenj in steklenico s penečo kopeljo, on zlije vsebino v kad in spet zaploska,

DUŠAN in SLOBODAN prineseta velik lonec vode in ga zlijeta v kad,

MATJAŽ zaploska,

DUŠAN in SLOBODAN prineseta še en velik lonec, poln vode, in ga zlijeta v kad,

MATJAŽ zaploska,

DVE DEKLETI prineseta pladenj, poln majhnih stekleničk,

MATJAŽ trikrat zaploska,

DEKLE zlije tri žličke odišavljene tekočine v kad,

MATJAŽ dvakrat zaploska,

ENA OD DEKLET zlije dve žlički odišavljene tekočine v kad,

MATJAŽ pomeša vodo z roko, ja povoha, nato se približa Mancu in Tomažu, ki sedita na levi polovici odra spredaj. Pokloni se jima in jima z roko pokaže kad,

MANCA in TOMAŽ vstaneta, gresta proti kadi in se slečeta vsak na svoji strani. Potipata vodo in zlezeta v kad. Veselo se pogovarjata, se smejeta, se šalita in igrata s peno, ki jo pihata naokrog. Vodo zlivata drug na drugega in kmalu je vse okrog njiju mokro. Vstaneta in stopita iz kadi,

MATJAŽ zaploska,

DVE DEKLETI prineseta bele brisače, s katerimi ju pokrijeta.

MATJAŽ reče: *Pokličite ju!*

IGRALCI v zboru: *Manca, Tomaž!* / trikrat /

MILAN reče: *Pozabila sta Bidex!*

IGRALCI v zboru: *Bidex!* / trikrat /

IGRALCI se potem približajo kadi, se postavijo vsi okrog nje in intenzivno strmijo vanjo. S sklonjenimi glavami dvignejo kad in jo odnesejo v globino odra. Potem zravnani obstanejo okrog kadi.

Prehod v naslednji prizor.

GLASBA: Orgle med pripravo na kopanje. Improvizacija. Tišina, ko Manca in Tomaž prideta do kadi in se začneta slačiti.

LUČ: Luč na kad, vendar se zmanjšuje, ko se Manca in Tomaž kopata. Zelo močen light show.

1. Odlomek A je vzet iz dramskega besedila _____ avtorja Daneta Zajca.

Delo je izšlo leta _____, premierno je bilo besedilo uprizorjeno v Gledališču _____, režiral ga je _____, ki se je ravnokar vrnil s študija v New Yorku, kjer je bil njegov mentor _____, ustanovitelj The Performance Group.

(5 točk)

2. Odlomek B je vzet iz scenarija za uprizoritev ob predvidenem gostovanju Gledališča _____

_____ spomladi leta 1970 na gledališkem festivalu v Nancyju. Prva uprizoritev pa je bila _____ . _____ . 19_____ v _____ .

Od kod izhaja ime gledališča? _____

(5 točk)

3. Povzemite uvodne zapise k scenariju, iz katerega je odlomek B. Utemeljite, bi jim lahko rekli uvodne didaskalije?

(5 točk)

4. S ključnimi besedami poimenujte oba odlomka, odlomek A in odlomek B, in ju umestite v zgradbo celotnega besedila, navedite, kaj sledi, in poiščite skupno temo.

Odlomek A (poimenovanje, umestitev, kaj sledi): _____

---

(3)

Odlomek B (poimenovanje, umestitev, kaj sledi): _____

---

(3)

Skupna tema: _____

(1)
(7 točk)

5. Opišite dogajalni prostor v odlomku A.

(4 točke)

(8 točk)

9. Obkrožite pravilni odgovor in odgovorite na vprašanje.

Je *Potohodec* prvo Zajčevo dramsko besedilo?

DA   NE

Kaj postane od *Potohodca* naprej osnovna tema Zajčeve dramatike?

(3 točke)

10. Scenarij, iz katerega je odlomek B, zapisuje drugo predstavo omenjenega gledališča. Katera je bila prva? Je gledališče ostalo njihov edini medij?

(3 točke)

11. Označite dogajalni prostor, dogajalni čas, dramsko dogajanje odlomka B. Opišite dogajanje v odlomku B in ga označite.

(8 točk)

12. S pomočjo teorije *Estetike performativnega* Erice Fisher Lichte utemeljite tezo Vena Tauferja, da je: /.../ smrt bele kure /.../ tudi smrt literarnega, samo estetsko funkcionalnega gledališča na Slovenskem.
(Vir: Venko Taufer, Naši razgledi, 1969)

(4 točke)

13. 37 let kasneje, leta _____, je rekonstrukcijo predstave, iz katere je odlomek B, naredil slovenski režiser Emil Hrvatin oz. _____.

(2 točki)

14. Dušan Jovanović je veliki slovenski dramatik. Podčrtajte naslove njegovih dramskih besedil.

Znamke, nakar še Emilija	Topla greda	Voranc		
Igrajte tumor v glavi in onesnaženje zraka	Grenki sadeži pravice	Vladimir		
Žrtve mode bum bum	Medeja	Zid, jezero	Kalevala	Antigona

(4 točke)

